

”Kvar att göra: mycket”

Afghanistans vice utbildningsminister om dagens situation

I FN:s milleniedeklarations andra punkt kan man läsa följande: “Garanterad grundskoleutbildning för alla barn – alla barn i hela världen, såväl flickor som pojkar, ska kunna avsluta sin grundskoleutbildning”. Afghanistan-nytt fick chansen att växla några snabba ord med Siddiqi Patman, vice utbildningsminister i Afghanistan, och höra hans egen syn på den nuvarande situationen inom utbildningssektorn i landet.

TEXT & BILD: MALIN LAGER

Vilka effekter kommer den nybildade regeringen och den valda presidenten ha på utbildningssituationen i Afghanistan?

– Jag ser den nya afghanska regeringen som en viktig grundsten och framförallt är den nya afghanska konstitutionen (som antogs i januari 2004) som en viktig komponent, inleder viceminister Patman. Den innehåller bland annat nya lagar för mänskliga rättigheter och en förbättrad politisk representation för kvinnor.

– Jag tror mycket på den nya lagstiftningen. Den är ett viktigt stödverktyg för oss. Vi har haft många år av krig och folket har lidit svårt. En fungerande lagstiftning är nödvändig, utifrån den kan vi dra riktlinjer för landets framtida utveckling, förklarar Patman.

Hur ser ni på de senaste årens utveckling?

– När Bonnavalet skrevs under i december 2001 hade cirka tio pro-

cent av Afghanistans barn tillgång till grundskoleutbildning, vilket är en mycket låg siffra. Under dessa år, fram till 2005, har vi sett en 60 procentig ökning. Slutmålet är att alla barn i det här landet år 2010 ska ha tillgång till grundskoleutbildning.

Patman menar att han ser många positiva tecken på att utvecklingen kommit en bit på väg. Men medger dock att det finns många områden där behoven fortfarande måste fyllas och att det krävs ytterligare en kraftsamling för att kunna erbjuda alla barn tillgång till den utbildning de behöver.

Störst brist på skolor är det ute på landsbygden – hur ser regeringens planer ut för att försöka förbättra utbildningskvaliteten och situationen där?

– Strategin för att uppnå målen med grundskoleutbildning för alla barn i Afghanistan måste grundas på samarbete. För att hantera problemen på landsbygden måste vi arbeta på olika nivåer. Ett samarbete som måste löpa mellan en rad olika parter som olika rådsorgan, exempelvis lokala by- och skolråd och med hjälp av olika NGO:s (Non Governmental Organisations) och PRT:s (Provincial Reconstruction Teams).

– NGO-arbetet, som ni på SAK utför inom utbildning, sker med en mer långsiktig planering, medan PRT:s är involverade på en mer praktisk nivå genom att assistera med en kortsiktig tidsram med att till exempel bygga nya skolor.

– Det är dessutom viktigt att se till att vi från myndighetshåll kan

Siddiqi Patman är vice utbildningsminister i Afghanistan. Han betonar vikten av samarbete om alla Afghanistans barn ska få tillgång till grundskoleutbildning.

” När jag levde som flykting i Pakistan såg jag barnen som gick till skolan och frågade mig själv varför de afghanska barnen, i mitt eget land, inte gavs möjlighet till utbildning. ►

- visa det afghanska folket att vi kan ge både flickor och pojkar tillgång till utbildning genom att bygga fler skolor, utbilda fler lärare, rektorer och annan kvalificerad personal, tillägger Patman.

– Säkerheten är också något som måste garanteras för våra barn och framförallt för alla flickor som går i skolan. Även på det här planet krävs ett samarbete mellan olika aktörer för att kunna höja säkerheten ute i provinserna. Det är upp till den folkvalda regeringen att vinna folkets förtroende genom att kunna garantera deras säkerhet. På så sätt kan vi – myndigheterna och president Karzai själv – få folket att tro på demokrati och säkerhet, säger han.

Hur upplever du stödet från det internationella samfundet?

– Vi känner att vi får stöd från många håll, inte minst från NGO:s som Svenska Afghanistankommittén. Den nuvarande situationen där skolor som drivits av olika NGO:s överlämnas till den afghanska regeringen har tyvärr inte varit så framgångsrik som vi hade hoppats på, påpekar Patman. Vi har helt enkelt inte haft tillräcklig kapacitet för att kunna hantera situationen på ett önskvärt sätt.

Patman nämner att det största problemet har varit lärarlönerna. Man har inte klarat av att betala ut löner till alla lärare.

– Processen har gått lite för fort fram.

– Själv måste jag fortsätta tro på framtiden. När jag levde som flykting i Pakistan såg jag barnen som gick till skolan och frågade mig själv varför de afghanska barnen, i mitt eget land, inte gavs möjlighet att gå till skolan. Det gjorde mig sorgsen inombords. Det etsade sig fast i mitt minne och detta driver mig till att forstätta arbeta med dessa frågor. Jag har själv fem barn och självklart vill jag att de och alla andra barn i det här landet ska få möjlighet att gå i skolan och på så sätt få en värdig framtid. ■

Malin Lager är SAKs informatör på kontoret i Kabul.

